

عنوان مقاله:

بررسی تاثیر سطوح تنش رطوبتی بر عملکرد، میزان اسانس و خصوصیات فیزیولوژیکی گیاه زوفایی (*Thymbra spicata*) (L)

محل انتشار:

فصلنامه تنش های محیطی در علوم زراعی، دوره 11، شماره 4 (سال: 1397)

تعداد صفحات اصل مقاله: 15

نویسندگان:

فاطمه ملک ملکی - دانشجوی اکولوژی گیاهان زراعی، گروه زراعت و اصلاح نباتات، دانشکده کشاورزی دانشگاه ایلام

نصرت اله عباسی - عضو هیئت علمی، گروه زراعت و اصلاح نباتات، دانشکده کشاورزی، دانشگاه ایلام

ابراهیم شریفی عاشورآبادی - دانشیار، موسسه تحقیقات جنگل ها و مراتع کشور، بخش تحقیقات گیاهان دارویی و محصولات فرعی

مهرشاد براری - عضو هیئت علمی، گروه زراعت و اصلاح نباتات، دانشکده کشاورزی، دانشگاه ایلام

خلاصه مقاله:

هدف انجام این آزمایش بررسی تغییرات عملکرد بوته، اسانس و برخی ویژگی‌های فیزیولوژیکی برگ دو اکوتیپ گیاه دارویی زوفایی به اعمال تنش رطوبتی بود. آزمایش در قالب طرح کرت‌های خردشده بر پایه بلوک‌های کامل تصادفی در سه تکرار و در دو سال (1395 و 1396) در مزرعه تحقیقاتی دانشگاه ایلام انجام گرفت. کرت‌های اصلی شامل سه سطح تنش رطوبتی (آبیاری نرمال، تنش ملایم و تنش شدید) و کرت‌های فرعی دربرگیرنده فاکتور فرعی شامل دو اکوتیپ گیاه زوفایی بود. نتایج آزمایش نشان داد که سطوح مختلف تیمارهای تنش رطوبتی بر صفات موردبررسی از جمله عملکرد خشک برگ و بوته، درصد و عملکرد اسانس، شاخص سطح برگ، ارتفاع بوته و رنگیزه‌های فتوسنتزی تاثیر معنی‌داری داشت. به طوری که افزایش فاصله آبیاری از آبیاری نرمال تا تنش شدید سبب کاهش معنی‌دار تمامی صفات مذکور شد. بیشترین عملکرد خشک برگ، بوته، شاخص سطح برگ و کلروفیل a در تیمار آبیاری نرمال و بیشترین میزان درصد و عملکرد اسانس، کلروفیل b، کلروفیل کل و کاروتنوئید در تیمار تنش ملایم حاصل گردید. با توجه به یافته‌های آزمایش اکوتیپ ملکشاهی از نظر عملکرد خشک برگ و بوته، درصد و عملکرد اسانس نسبت به اکوتیپ سومار برتری داشت. نتیجه بررسی دوساله آزمایش نشان داد که طی سال دوم به دلیل افزایش ارتفاع و شاخص سطح برگ بوته‌ها، میانگین صفاتی از قبیل عملکرد خشک برگ و بوته و عملکرد اسانس 1.7 درصد نسبت به سال اول آزمایش افزایش نشان داد. از آنجاکه دو اکوتیپ مورد آزمایش در طبیعت به صورت خودرو بوده و با شرایط اقلیمی ناپایدار و نامنظم بارشی سازگاری یافته‌اند، بنابراین اعمال آبیاری منظم در کشت آن‌ها به صورت زراعی در مقایسه با ایجاد محدودیت آبی ملایم موجب پاسخ منفی این گیاه از نظر درصد و عملکرد اسانس و سایر خصوصیات رشدی می‌گردد که در مدیریت زراعی آن باید در نظر گرفته شود.

کلمات کلیدی:

آبیاری، رنگیزه‌های فتوسنتزی، زوفایی، عملکرد خشک

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1025079>

